

Na Ukrajinu se budu vracet se strachem, říká přítelkyně Koláře

19. května 2014 8:28

Adéla Kloučková, dlouholetá přítelkyně hokejisty Jana Koláře, strávila v Doněcku půl roku. Sledovala rozvrat země, překvapila ji chudoba tamního venkova. V létě tam zamíří znovu. Ale bude se vracet se strachem.

Adéla Kloučková strávila na Ukrajině půl roku. | foto: Radek Kalhous, [MAFRA](#)

Přítelkyně hokejového reprezentanta Jana Koláře Adéla Kloučková se totiž nečekaně ocitla na Ukrajině přímo v době, kdy ze země byl vyhnán prezident, Rusko zabralo Krym a celá země byla na prahu občanské války.

Co jste si říkala, když přítel přišel s tím, že odchází hrát na Ukrajinu?

Nedokázala jsem si představit, jak to tam probíhá a vypadá. Nikdy předtím jsem na Ukrajině ani v Rusku nebyla, takže to bylo zvláštní. Doněck je město a ne jen uměle vybudované místo jako Nižněkamsk a podobná města. Ta jsou vybudovaná jen na základě toho, že je tam velká továrna, ale dále už nic. V Doněcku je naopak hodně kaváren, restaurací, barů, obchodů, multikin. Po této stránce nic nechybí.

Jak dlouho jste váhala s vaším stěhováním na Ukrajinu?

Přítel už byl v Doněcku od listopadu 2012 do března loňského roku. Vzhledem k tomu, že věděl, že se tam poté bude na celý rok vracet,

Adéla Kloučková

Narodila se 27. 12. 1987 v Pardubicích. Absolvovala

tak jsem očekávala, že tam budu s ním.

S jakými pocity sledujete aktuální dění na Ukrajině?

Se strachem, jelikož se tam v létě máme vracet. Ale nevíme, co nás čeká. Doufám, že se situace nevyhroťtí třeba do podoby občanské války, jak se tady straší. Nikdo neví, jak se situace bude vyvíjet.

Nerozmlouvali vám to rodiče a přátelé?

Ani ne. Věděli, že jsem si sehnala stáž na konzulátu. Brali to pozitivně, že získám jazykové znalosti a praxi, která mi k něčemu bude.

Co jste před odjezdem očekávala a co vás posléze překvapilo?

Bála jsem se, protože jsem odjela do neznámého prostředí. Neznala jsem žádné lidi. Pořádně neuměla jazyk. Vzhledem k cestování hokejistů jsem byla hodně sama, což se ještě zhoršilo v únoru, kdy jim kvůli špatné politické situaci bylo odepřeno hrát play-off doma. Ale chodila jsem na český konzulát, kde jsem byla na stáži. Tam byli Češi i Ukrajinci. Manželky a děti českých pracovníků teď poslali domů, protože už tam není bezpečno.

Byla jste tam od počátku nepokojů v Kyjevě. Co se dělo v tu dobu v Doněcku?

Na počátku přicházela tak třicítka lidí na Leninovo náměstí. Pouze bránili sochu Lenina, protože v té době při nepokojích v Kyjevě a na dalších místech docházelo k jejich strhávání. Postupně se skupina rozšiřovala a účel setkání se měnil. Přitom se nesvolávali třeba ani přes Facebook. Ten tam v podstatě moc nefunguje. Organizovali se spontánně. Kdo šel kolem, tak si poslechl důvod a přidal se.

Co je podle vás cílem vzbouřenců?

Chtějí větší autonomii, jakou měl předtím Krym. Ale nechápu, že se lidé ráno probudí a ze dne na den si řeknou, že chtějí patřit k Rusku. Najednou prostě tíhnou k jinému státu, když předtím v klidu žili desítky let v rámci Ukrajiny. Ale v Kyjevě byl jiný sled událostí než v Doněcku. V Kyjevě vše vzniklo kvůli odmítnutí řešení otázky Evropské unie. Proto se tam bouřili, zatímco v tu dobu byl v Doněcku klid. Do něho se nepokoje přesunuly až poté, co se odtrhl Krym a vrátil se k Rusku. Souviselo to i s Janukovičem, protože se lidé dozvěděli, v jakém si žil blahobytu. On pochází z Doněcku a celá oblast Donbasu na zbytek Ukrajiny vydělává. Veškeré financování Kyjeva jde z této oblasti a hodně lidí jinde žije v bídě. Chybí tam zcela střední třída. Chudobu té většiny si snad nikdo nedokáže představit. A na druhé straně jsou bohatí oligarchové. Do konce března se nic nedělo. Žádné násilné střety. Každý víkend se tam sice protestanti scházeli na náměstí a pak šli demonstrovat k vládním budovám, ale vše probíhalo v poklidu. Život pokračoval normálně.

Gymnázium Mozartova.
Poté vystudovala obor latinsko-americká studia na Katedře politologie Univerzity Hradec Králové. Od září 2013 do března 2014 pracovala na konzulátu České republiky v ukrajinském Doněcku. Tam odcestovala za svým přítelem a bývalým pardubickým obráncem Janem Kolářem. Český reprezentant hraje za tamní klub KHL Donbass Doněck. Od svých pěti let se věnovala krasobruslení. Se skupinou synchronizovaného bruslení Orion se stala sedmkrát mistryní ČR. Taktéž se pětikrát zúčastnila mistrovství světa, když se skupinou zavítala například do Kanady, Švédska či Chorvatska.

Zprávy o situaci v Doněcku, které zveřejňovala česká média neodpovídaly skutečnému stavu. Byly až přehnané.

Opravdu?

Je to hrozná situace, když vám po každých zprávách v televizi volají rodiče a známí, ať už se vrátíte. Neříkám, že se tam nic nedělo, ale nebylo to rozhodně na takové úrovni, jak sdělovala média.

Jak jste si zvykla na tamní životní styl?

Musela jsem si hlavně zvyknout na chování Rusů, jelikož je jiné než u Čechů. Třeba na konzulátu jsem se setkala s lidmi, kteří šli žádat o víza do České republiky. Pokud se jim vytklo, že nemají v pořádku nějaké dokumenty, tak na vás začali křičet a vyhrožovat vám. Oni si myslí, že máte povinnost jim víza vydat, aniž by splnili pravidla. Na druhou stranu mě překvapila situace v tramvaji. Když tam nebyl průvodčí, tak se prodávaly jízdenky u řidiče. Pokud nastoupil cestující vzadu, tak poslal peníze po ostatních dopředu a vše se mu vrátilo zpátky. Jak jízdenka, tak peníze. A to i když v přepočtu poslal i dvě stovky. Nikdo si nic nesbalil do kapsy, což si nejsem jistá, že by stejně dopadlo i v Čechách.

A co úplatky?

Za peníze si tam lze koupit všechno. Mám to z doslechu od lidí z konzulátu, ale je to běžné. Koupit se dá například vysokoškolský titul, a proto hodně žádostí o dlouhodobý pobyt v Česku je za účelem studia. Když se pak lidí zeptáte, proč si vybrali právě Českou republiku, tak vám odpoví, že je tady vyšší úroveň a žádná korupce ve vzdělání. Druhá věc je, že tady mají studium bezplatné. Hlásili se převážně do Prahy a Brna. Většina z nich pak absolvuje jazykové kurzy češtiny, aby mohli skládat zkoušky. Ale říká se, že hodně jich pak na školy ani nenastoupí a jde jim o to se do Čech dostat.

Místní obyvatele jste blíže poznala?

Takřka vůbec. Poznala jsem moji učitelku ruštiny, která se na Ukrajinu přestěhovala, když jí bylo dvacet let. Nyní jí je pětadesát. Má ukrajinského manžela. Když jsme se o vývoji bavili, tak vždycky stála za Ukrajinou. Jinak v Doněcku je zhruba 60 % rusky mluvících obyvatel. I já jsem se musela naučit rusky, protože se tam jinak v podstatě ani jinak domluvit nedá. O angličtinu tam člověk ani neškrtně, takže pak nic jiného nezbyvá, než se naučit rusky. Než jsem odjela, tak jsem se tady učila půl roku. Ale když se pak přijede na místo, tak zjistíte, že nic neumíte, protože mluvená řeč je jiná. Po čtyřech měsících jsem se rozmluvila.

V čem se liší způsob života na Ukrajině od českého?

V Čechách chodí lidé do práce, vydělávají peníze a většinou je investují do koupi či vybavení bytu. Tam je to opačně. Vydělávají, ale všechny peníze investují do věcí, které společnost uvidí, takže nakupují drahá auta a oblečení. Většina žen nosí pravé kožichy. Chtějí se prostě více prezentovat navenek a ukázat, že na to mají. Ale byt mají třeba katastrofální.

Jak to poznáte?

Pozná se to i tak, že před horším bytem, kterému skoro padá balkón, vidíte stát porsche nebo lexus. Je to paradox. Lidé, co hezky vypadají, tak nemají doma ani koberec. A holky i starší ročníky zásadně chodí na jehlách. Jejich filozofie je taková, že žena se o sebe musí postarat. Musí vypadat dobře, aby si našla muže, kterého si vezme a který se o ni poté bude starat. Hodně žen nepracuje. Muži říkají, že manželku mají doma a jejich úkolem je se o ni postarat. Dále mě zaskočilo, že když jsme šli do restaurace, tak si k večeři objednávají panáky. Na víno se tam nehraje a rovnou jdou na tvrdý alkohol. Pokud si objednáte v Čechách, tak vám přinesou panáka, zatímco tam dostanou půllitrovou flašku a rozlévají si jí.

Přišla jste na chuť ukrajinské kuchyni?

Je podobná naší. Tedy kromě toho, že do všeho dávají kopr. To je hlavní přísada, která nesmí chybět v žádném jídle. Dokonce i na pizze jsme ji viděli. Jinak mají všude boršč. Vareniky na různé způsoby, šašliky, pelmeně. Pozoruhodné bylo, že tam vůbec nemyjí zeleninu. Jdete si koupit třeba brambory a jsou obalené hlínou.

Stihla jste procestovat i další oblasti?

Nebyl čas. Teď v létě jsme chtěli jet na Krym, ale to už se patrně nepovede. Jednou jsme vyjeli za město a to byl zážitek. Město je krásné, ale jak vyjedete za jeho hranice, tak vidíte těžkou bídu. Silnice jsou samá díra. Možná i polní cesta by byla lepší. Všechno je zničené. Žijí tam ve starých dřevěných domech. Ale Doněck před osmi lety vypadal také úplně jinak. Změnilo se to díky fotbalovému Euru.

Jakým způsobem v Doněcku fungují běžné služby?

Zajímavé je zdravotnictví. Měla jsem možnost navštívit jednu nemocnici. Ačkoliv budova byla spíše napůl rozbořeným domem. A doktora bych přirovnala k veterináři (smích). Když chcete do nemocnice s lepším vybavením, tak ty jsou soukromé a zaplatíte si za ně. Po platu tamních doktorů by tady nehrábla ani uklízečka. Za měsíc si totiž vydělají pět šest tisíc. Ale to jsou oficiální platy. Řada lékařů si proto ještě přivydělává načerno. Má učitelka v penzi má s manželem dohromady dvanáct tisíc, z nichž musí všechno poplatit. Na druhou stranu ceny za některé věci jsou směšné. Lístek do autobusu stojí čtyři koruny a přejetete celé město. Ale levné je i cestování taxíkem. Byla jsem překvapená i ze systému bydlení. V panelácích tam nefungují společné fondy a každý si dělá na vlastní triko. Byt si koupíte rozestavěný. Nejsou v něm ani příčky, takže si zbytek doděláváte podle sebe.

Autor: [Martin Švec](#)